

కృత్యపత్రాలు

ప్రాథమిక స్థాయి

టెవల్ - 2

3వ తరగతి - పరిసరాల విజ్ఞానం
(తెలుగు మాధ్యమం)

పరిసరాల విజ్ఞానం – కృత్యపత్రాలు

3వ తరగతి

లెవల్ -2

2) విద్యా సంవత్సరం 2020-21

పాఠం 1 : కుటుంబం

పాఠం 2 : ఎవరేం పనిచేస్తారు?

పాఠం 3 : ఆడుకుందాం

పాఠం 4 : జంతువులు, వాటి నివాసాలు

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ,
తెలంగాణ, హైదరాబాద్.

కృతజ్ఞతలు

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో లాక్ డౌన్ కొనసాగుతున్న సమయంలో విద్యార్థులకు లబ్ధి చేకూర్చడానికి రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ 2 నుండి 10వ తరగతి వరకు అన్ని సబ్జెక్టులలో కృత్యపత్రాలను రూపొందించింది. వీటి రూపకల్పన కోసం ప్రోత్సహించిన రాష్ట్ర విద్యాశాఖామాత్యులు శ్రీమతి పి. సబితా ఇంద్రారెడ్డి గారికి; దిశానిర్దేశం చేసిన ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి, విద్యాశాఖ శ్రీమతి చిత్రారామచంద్రన్ ఐ.ఏ.ఎస్. గారికి; పాఠశాల విద్యాశాఖ సంచాలకులు, శ్రీమతి ఏ. శ్రీదేవసీన గారికి ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు.

అలాగే వీటి రూపకల్పన కోసం సామాజిక మాధ్యమాలు, ఆన్లైన్ విధానాల ద్వారా ఎప్పటికప్పుడు చర్చించి కృత్యపత్రాలను రూపొందించిన విషయనిపుణులకు, ఎడిటింగ్ చేసిన సభ్యులకు మరియు వీటిని అందంగా డి.టి.పి., లే అవుట్ & డిజైన్ చేసిన డి.టి.పి. ఆపరేటర్లకు రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ పక్షాన హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు.

ఆగస్టు, 2020

హైదరాబాదు. ఎస్.సి.ఇ.ఆర్.టి, తెలంగాణ

సంచాలకులు,

అభివృద్ధి కమిటీ

చైర్ పర్సన్ :

శ్రీమతి బి. శేషు కుమారి, డైరెక్టర్, ఎస్.సి.ఇ.ఆర్.టి., తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

సబ్జెక్టు ఇన్-చార్జెస్

శ్రీ కె. ఉపేందర్ రావు, ఎం.పి.పి.ఎస్., పీఠాచార్యులు, తుర్కపల్లి, యాదాద్రి భువనగిరి.

సభ్యులు

శ్రీ సి.హెచ్. శేషు, ఎం.పి.పి.ఎస్., వర్కాల, చింతపల్లి, నల్లగొండ.

శ్రీ ఎన్.సి. జగన్నాథ్, జి.పి.ఎస్., దేవల్ జామ్ సింగ్, అసిఫ్ నగర్, హైదరాబాదు.

శ్రీ ఎల్. ఇంద్రశేఖర్ రెడ్డి, ఎం.పి.పి.ఎస్., తక్కలపల్లి, చింతపల్లి, నల్లగొండ.

శ్రీమతి ఎం. రాజ్యలక్ష్మి, ఎం.పి.పి.ఎస్., నాసర్లపల్లి, చింతపల్లి, నల్లగొండ.

శ్రీ ఎస్. కిరణ్ కుమార్, ఎం.పి.పి.ఎస్., హేమంతపల్లి, చింతపల్లి, నల్లగొండ.

సమన్వయకర్తలు

ప్రొఫెసర్ తహసీన్ సుల్తాన, హెడ్, సి&టి డిపార్టుమెంట్, ఎస్.సి.ఇ.ఆర్.టి., తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

శ్రీమతి ఐ. కరుణశ్రీ, ఎస్.సి.ఇ.ఆర్.టి., తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

సంపాదకులు

శ్రీ కె. ఉపేందర్ రావు, ప్రొ.పా., తుర్కపల్లి, యాదాద్రి భువనగిరి.

శ్రీ సి.హెచ్. శేషు, ఎం.పి.పి.ఎస్., వర్కాల, చింతపల్లి, నల్లగొండ.

శ్రీమతి ఐ. కరుణశ్రీ, ఎస్.సి.ఇ.ఆర్.టి., తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

టెక్నికల్ సపోర్ట్

శ్రీ దార కన్నయ్య, ఎస్.సి.ఇ.ఆర్.టి., తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

పరిసరాల విజ్ఞానం - 3వ తరగతి

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లెవల్ 2)

విషయసూచిక

క్ర.సం.	పాఠం పేరు	అంకం	పేజి
1	కుటుంబం	1. కుటుంబం	1
		2. వంశ వృక్షము	3
		3. కుటుంబ చరిత్ర	6
		4. కుటుంబాలు	8
		5. వృద్ధులు, ప్రత్యేక అవసరాలు గల పిల్లలు	11
2	ఎవరేం పని చేస్తారు?	6. కుటుంబ సభ్యులు చేసే పనులు	14
		7. ఒకరికొకరు సహకరించుకోవడం	17
		8. వృత్తులు - పనిచేసే పిల్లలు	20
3	ఆడుకుందాం	9. రకరకాల ఆటలు	23
		10. ఆట వస్తువులు	26
		11. ఆటలు - నియమాలు	28
4	జంతువులు, వాటి నివాసాలు	12. నివాసాలు	31
		13. పెంపుడు జంతువులు	34
		14. వలస పక్షులు	37
		15. జంతువుల పట్ల దయ - కీటకాలు	40

లెవల్ - 2

విద్యా సంవత్సరం 2020-21

పాఠం 1 : కుటుంబం

పాఠం 2 : ఎవరేం పనిచేస్తారు?

పాఠం 3 : ఆడుకుందాం

పాఠం 4 : జంతువులు, వాటి నివాసాలు

రాష్ట్ర విద్యా పరిశోధన శిక్షణా సంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లెవల్ 2)

తరగతి: 3

మాధ్యమము: తెలుగు

తరగతి: పరిసరాల విజ్ఞానం

పాఠం పేరు: కుటుంబం

వర్క్‌షీట్: 1

అంశం: కుటుంబం

కీలక భావనలు

1. కుటుంబం
2. కుటుంబ సభ్యులు

అభ్యసన ఫలితాలు

విద్యార్థులు....

- సాధారణంగా కుటుంబంలో అమ్మ, నాన్న, తాతయ్య, నానమ్మ, అమ్మమ్మ పిల్లలు ఉంటారని తెలుసుకుంటారు.
- కుటుంబ సభ్యుల్లో కొందరు వేరే చోట ఉండటానికి గల కారణాలను వివరిస్తారు.

భావనల అవగాహన

సాధారణంగా కుటుంబంలో అమ్మ, నాన్న, తాతయ్య, నానమ్మ, అమ్మమ్మ పిల్లలు ఉంటారు. ఉద్యోగం, చదువు లేదా ఇతర కారణాల వల్ల కుటుంబ సభ్యులలో కొందరు వేరే ఊరిలో ఉంటారు అన్ని కుటుంబాలు ఒకే రకంగా ఉండవు.

1. కుటుంబం అంటే ఏమిటి?

.....
.....

2. మీ ఇంట్లో ఎవరెవరు ఉంటారు? వారి పేర్లు రాయండి.

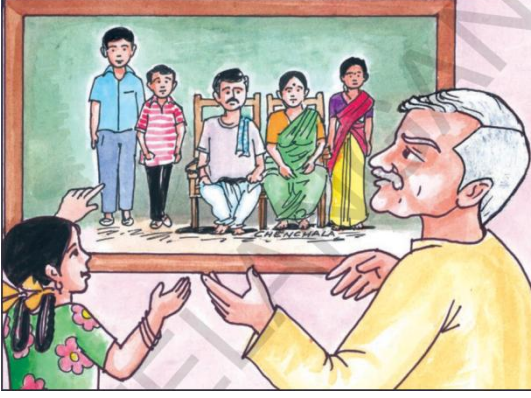
కుటుంబ సభ్యుల	వారి పేరు
అమ్మ	సునీత

3. ఏ కారణం వల్ల కుటుంబ సభ్యుల్లో కొందరు వేరే చోట ఉంటారు?

.....
.....
.....
.....

స్వీయ మూల్యాంకనం

1. క్రింది ఫోటోలో ఎవరెవరు ఉన్నారు?

2. కుటుంబ సభ్యులలో మీ ఇంటిలో ఉండే వారికి 'సున్నా' చుట్టండి.

అమ్మ   అక్క   తమ్ముడు   నాన్న
చెల్లెలు   నానమ్మ   అమ్మమ్మ   తాత   అన్న

3. మీ తల్లి దండ్రుల చిత్రలను గీసి వారి పేర్లు రాయండి.

--	--

రాష్ట్ర విద్యా పరిశోధన శిక్షణా సంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లెవల్ 2)

తరగతి: 3

మాధ్యమము: తెలుగు

తరగతి: పరిసరాల విజ్ఞానం

పాఠం పేరు: కుటుంబం

వర్క్‌షీట్: 2

అంశం: వంశ వృక్షము

కీలక భావనలు

- 1) వంశ వృక్షము
- 2) పోలికలు. బంధువులు

అభ్యసన ఫలితాలు

విద్యార్థులు....

1. 'వంశ వృక్షము' అనగా కుటుంబ సభ్యులు వారి పూర్వీకుల వివరాలతో రాసిన పట్టిక అని చెబుతారు
2. ప్రత్యేక సందర్భాలలో కుటుంబ సభ్యులను కలవడానికి బంధువులు వస్తారని గుర్తిస్తారు.
3. సాధారణంగా పిల్లలు తమ తల్లిదండ్రులు, తాతయ్య, నానమ్మ, అమ్మమ్మ, అత్త, మామ, పెద్దనాన్న పెద్దమ్మ, చినాన్న, చిన్నమ్మల పోలికలతో ఉంటారని తెలుసుకుంటారు

భావనల అవగాహన

కుటుంబ సభ్యులు, పూర్వీకుల వివరాలతో కూడిన పట్టికను 'వంశ వృక్షము' అంటారు. ప్రత్యేక సందర్భాలలో కుటుంబ సభ్యులను కలవడానికి బంధువులు వస్తూ ఉంటారు. కుటుంబంలోని పిల్లలకు అమ్మ, నాన్న, అవ్వ, తాత, మేనత్త, మేనమామ పోలికలు ఉంటాయి.

- 1) వంశ వృక్షము అంటే ఏమిటి?

.....

.....

.....

2) సాధారణంగా పిల్లలు ఎవరిని పోలి ఉంటారు?

.....

.....

.....

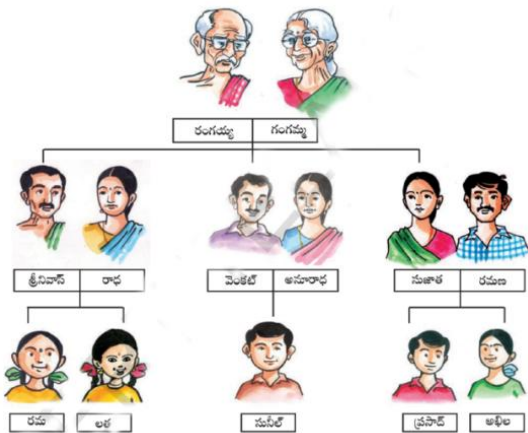
3) చందు అన్నవరంలో ఉంటాడు. ఇప్పుడు 3వ తరగతి చదువుతున్నాడు. వాళ్ళమ్మ కమల కాగితంతో సంచులను తయారుచేసే చిన్నతరహా పరిశ్రమను ఇంట్లోనే నడుపుతూ తోటి మహిళలకు సహాయం చేస్తుంది, చందు తమ్ముడు ఆదిత్య. ఇద్దరూ సెలవల్లో వాళ్ళ మామయ్య రాఘవ ఇంటికి వెళ్ళారు.

అక్కడ అత్త ఉష, తాత గోపాల్, అమ్మమ్మ లక్ష్మీదేవి ఉన్నారు. చందు వాళ్ళ వదిన హేమతోను, బావ రవితోను ఎన్నో ఆటలు ఆడుకున్నాడు.

కుటుంబ సభ్యుల పేరు	చందుతో ఉన్న బంధుత్వం
ఆదిత్య	
కమల	
లక్ష్మీదేవి	
రాఘవ	
ఉష	
రవి	

స్వీయ మూల్యాంకనం

1. ఎవరికి ఏమవుతారో రాయండి.

- 1) గంగమ్మకు శ్రీనివాస్ .....
- 2)లతకు సుజాత .....
- 3)అశ్వినికు ప్రసాద్ .....
- 4)సుజాతకు రమణ .....
- 5)రంగయ్యకు అనురాధ .....

2) క్రింది పట్టికలో మీ తాతయ్య, నానమ్మ, అమ్మ, నాన్నల పేర్లు ,చిన్నాన్న చిన్నమ్మల పేర్లు, మరియు మేనత్త, మేనమామల పేర్లు రాయండి.

తాతయ్య పేరు		నానమ్మ పేరు			
నాన్న పేరు	అమ్మ పేరు	పెద్దనాన్న/చిన్ననాన్న	పెద్దమ్మ/చిన్నమ్మ	మేనత్త పేరు	మామ పేరు

3) రమ తాతయ్య దగ్గరికి వెళ్ళింది. వాళ్ళ 'వంశ వృక్షము' గురించి తెలుసుకోవాలనుకుంది. ఇందుకోసం తాతయ్యను ఏమి ప్రశ్నలు అడిగి ఉండవచ్చు? రాయండి.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

రాష్ట్ర విద్యా పరిశోధన శిక్షణా సంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లెవల్ 2)

తరగతి: 3

మాధ్యమము: తెలుగు

తరగతి: పరిసరాల విజ్ఞానం

పాఠం పేరు: కుటుంబం

వర్క్ షీట్: 3

అంశం: కుటుంబ చరిత్ర

కీలక భావనలు

1. కుటుంబ చరిత్ర
2. ఇంటి పేరు

అభ్యసన ఫలితాలు

విద్యార్థులు....

1. కుటుంబంలోని వ్యక్తుల గుణాలను చెప్పగలుగుతారు.
2. కుటుంబ సభ్యులందరితో కలిసిమెలసి ఉంటే మంచి సంబంధాలను కలిగి ఉంటారని తెలుసుకుంటారు.
3. కుటుంబ చరిత్రను గురించి పెద్దవారిని అడిగి తెలుసుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తారు.

భావనల అవగాహన

రమ వాళ్ళ ఇంటి పేరు చిలుకూరి. రమ పూర్వీకులు చిలుకూరి నుంచి రావడం వల్ల ఆ పేరు వచ్చిందని రమ వాళ్ళ నాన్న చెప్పారు. రమ వాళ్ళ కుటుంబ చరిత్రను తాతను అడిగి తెలుసుకుంది.

1) మీ ఇంటి పేరు ఏమిటి? ఆ పేరు ఎలా వచ్చింది?

---

2) నిన్ను బడిలో చేర్చడానికి నీతో ఎవరు వచ్చారు?

---

3) కింది పట్టికలో మీ మిత్రుల పేర్లు రాసి వాటికి ఎదురుగా వారి ఇంటి పేర్లు రాయండి.

పేరు	ఇంటి పేరు
రవి	చిలుకూరి

స్వీయ మూల్యాంకనం

1) కింది వాటిలో సరియైన జవాబును (v)తో గుర్తించండి.

అ) ఎవరైనా అపరిచితులు నీకు మిఠాయి ఇస్తే తీసుకుంటావు. ( )

ఆ) అపరిచిత వ్యక్తితో నీవు వెళ్తావు ( )

ఇ) నిన్ను ఎవరైనా ఇబ్బంది పెడితే నీవు నీ పెద్దవారికి చెబుతావు ( )

2) మీరు మీ పూర్వీకులు, కుటుంబ చరిత్ర మరియు మీ ఇంటి పేరు ఎలా వచ్చిందో తెలుసుకోవడానికి మీ పెద్దవారిని ఎలాంటి ప్రశ్నలు అడుగుతారు?

-----

3) మీ కుటుంబ సభ్యుల్లో మీకు నచ్చిన ఒక గుణాన్ని పట్టికలో రాయండి.

బంధుత్వం	గుణం
అమ్మ	
నాన్న	
తాతయ్య	
చిన్నాన్న	

రాష్ట్ర విద్యా పరిశోధన శిక్షణా సంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లెవల్ 2)

తరగతి: 3

మాధ్యమము: తెలుగు

తరగతి: పరిసరాల విజ్ఞానం

పాఠం పేరు: కుటుంబం

వర్క్ షీట్: 4

అంశం: రకరకాల కుటుంబాలు

కీలక భావనలు

- 1) కుటుంబము - రకాలు,
- 2) చిన్న కుటుంబము,
- 3) పెద్ద కుటుంబము

అభ్యసన ఫలితాలు

విద్యార్థులు....

- 1) కుటుంబాలలో రకాల గురించి తెలుసుకుంటారు.
- 2) అమ్మ, నాన్న, అన్న, చెల్లి ఈ విధంగా తక్కువ సభ్యులు ఉండే దానిని చిన్నకుటుంబం అని గ్రహిస్తారు.
- 3) అమ్మ, నాన్న, నానమ్మ, తాత, అక్క, చెల్లి, అన్న, తమ్ముడు, చిన్నాన్న, చిన్నమ్మ గల ఎక్కువ మంది సభ్యులుండే కుటుంబము పెద్ద కుటుంబము అని తెలుసుకుంటారు.

భావనల అవగాహన

డేవిడ్ వాళ్ళ ఇంట్లో అమ్మ నాన్న అక్క డేవిడ్ మాత్రమే ఉంటారు. వీరిది చిన్న కుటుంబము. శివ ఇంట్లో అమ్మ, నాన్న, పెద్దమ్మ, పెద్ద నాన్న, తాతయ్య, నాయినమ్మ, చిన్నమ్మ, చిన్నాన్న, అక్కలు అన్నయ్య ఉన్నారు. వీరిది పెద్ద కుటుంబము. ఇలా కుటుంబాలు రకరకాలుగా ఉంటాయి.

- 1) చిన్న కుటుంబం, పెద్ద కుటుంబం మధ్య తేడాలు రాయండి.

- 2) ఉమ్మడి కుటుంబాల వల్ల కలిగే ప్రయోజనాలు రాయండి.

---

3. మీ మిత్రుల ఇళ్ళలో ఎవరెవరు ఉన్నారో అడిగి రాయండి.

మిత్రుని పేరు	కుటుంబ సభ్యుల పేర్లు	కుటుంబ సభ్యుల సంఖ్య
మురళి	అమ్మ, నాన్న, తాత, అక్క, చెల్లి, మురళి	6

స్వీయ మూల్యాంకనం

1) పట్టిక ఆధారంగా ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

పేరు	కుటుంబ సభ్యుల సంఖ్య
రమ	5
సీత	8
రాము	12
గోపి	4
స్వాతి	10

అ) ఎవరి ఇంట్లో ఎక్కువ మంది ఉన్నారు?

అ) ఎవరి ఇంట్లో తక్కువ మంది ఉన్నారు?

ఇ) ఎవరెవరివి పెద్ద కుటుంబాలు?

-----

2) చిన్న కుటుంబం మరియు ఉమ్మడి కుటుంబాల మధ్య తేడాను గుర్తించి ఉమ్మడి కుటుంబాల ప్రయోజనాలు రాయండి.

రాష్ట్ర విద్యా పరిశోధన శిక్షణా సంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లెవల్ 2)

తరగతి: 3

మాధ్యమము: తెలుగు

తరగతి: పరిసరాల విజ్ఞానం

పాఠం పేరు: కుటుంబం

వర్క్ షీట్: 5

అంశం: వృద్ధులు, ప్రత్యేక అవసరాలు గల పిల్లలు

కీలక భావనలు

- 1) ప్రత్యేక అవసరాలు గల పిల్లలు,
- 2) వృద్ధులు,
- 3) బ్రెయిలీ లిపి

అభ్యసన ఫలితాలు

విద్యార్థులు....

- 1) కొంత మంది పిల్లలు సరిగా మాట్లాడలేక పోవడానికి, కొందరి కళ్ళు సరిగా కనిపించకపోవడానికి గల కారణాలను తెలుసుకుంటారు.
- 2) ప్రత్యేక అవసరాలు గల పిల్లలు మరియు వృద్ధులకు అవసరమైన సహాయం చేయాలని గుర్తిస్తారు
- 3) కళ్ళులేని వాళ్ళు చదవడం కోసం బ్రెయిలీ లిపి ఉందని తెలుసుకుంటారు.
- 4) ప్రతి సంవత్సరం డిసెంబర్ 3వ తేదీని 'ప్రపంచ దివ్యాంగుల దినోత్సవం' మరియు అక్టోబరు 1న 'వృద్ధుల దినోత్సవం' ప్రత్యేకతను తెలుసుకుంటారు.

భావనల అవగాహన

కొంత మంది పిల్లలు సరిగా వినలేరు, కొందరు నడవలేరు, కొందరు సరిగా మాట్లాడలేరు, మరి కొందరు చూడలేరు. వీరు పనులు చేసుకోవడానికి ఎంత ఇబ్బందిపడతారో ఆలోచించండి? కళ్ళు లేని వాళ్ళకు, మూగ, చెవిటి వాళ్ళకు, ప్రత్యేక అవసరాలు గల వారికి అవసరమైన సహాయాన్ని అందించాలి. వృద్ధులు, అనారోగ్యం వల్ల లేదా ప్రమాదం వల్ల తమ తమ పనులు చేసుకోలేని వారికి మనం అవసరమైన సహాయం చేయాలి.

1) ప్రత్యేక అవసరాల పిల్లలు అంటే ఎవరు? వారినెలా గుర్తుపడతారు?

-----

2) ప్రత్యేక అవసరాల గల పిల్లలు, వృద్ధులకు ఎలాంటి సహాయం చేయాలి?

-----

3) ఒక రోజు మీ కళ్ళకు గంతులు కట్టుకొని పాఠశాలకు ఎలా వెళ్తారు? స్నేహితులతో ఎలా ఆడుకుంటారు, మీ అనుభవాలను రాయండి.

స్వీయ మూల్యాంకనం

1) ప్రత్యేక అవసరాలు గల పిల్లలకు మనం చేయాల్సిన సహాయం ఏమిటి?

ఎ) కళ్ళు కనిపించని వాళ్ళకు చేయాల్సిన సహాయం:

.....
.....

బి) మాటలు వినబడని వాళ్ళకు చేయాల్సిన సహాయం:

.....
.....

సి) మాట్లాడలేని వాళ్ళకు చేయాల్సిన సహాయం:

.....
.....

డి) నడవలేని వాళ్ళకు చేయాల్సిన సహాయం:

.....

.....

ఇ) వృద్ధులకు చేయాల్సిన సహాయం :

.....

.....

2) జతపరచండి.

ప్రపంచ దివ్యాంగుల దినోత్సవం	( )	1) మార్చి 8
ప్రపంచ మహిళా దినోత్సవం	( )	2) అక్టోబర్ 1
ప్రపంచ వృద్ధుల దినోత్సవం	( )	3) డిసెంబర్ 3

రాష్ట్ర విద్యా పరిశోధన శిక్షణా సంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లెవల్ 2)

తరగతి: 3

మాధ్యమము: తెలుగు

తరగతి: పరిసరాల విజ్ఞానం

పాఠం పేరు: ఎవరేం పని చేస్తారు?

వర్క్ షీట్: 6

అంశం: కుటుంబ సభ్యులు చేసే పనులు

కీలక భావనలు:

1) కుటుంబ సభ్యులు చేసే పనులు

2) ఆదాయం కోసం చేసే పనులు

అభ్యసన ఫలితాలు:

విద్యార్థులు.....

1) ఇంట్లో గల సభ్యులందరు ఇంటికోసం వివిధ పనులు చేస్తారని తెలుసుకుంటారు.

2) ఇంట్లో పెద్దవాళ్ళు పొలాల్లో, కంపనీలలో, కార్యాలయాలలో ఆదాయం కొరకు పనిచేయడానికి కారణాలు తెలుసుకుంటారు.

3) ఇంట్లో పని చేయడం వల్ల ఇంటి అవసరాలు, బయట పని చేయడం వల్ల ఆదాయం సమకూర్చుకొని ఇంటిలోని వారి అవసరాలు తీర్చుకుంటారని తెలుసుకుంటారు.

4) అమ్మ, నాన్నలు బయట పనికి వెళితే తాతయ్య, నానమ్మలు చెట్లకు నీళ్ళు పోయడం బట్టలు ఆరవేయడం, పిల్లల్ని బడిలో వదలడం వంటి పనులు చేస్తారని వివరిస్తారు.

భావనల అవగాహన:

ఇంట్లో సభ్యులందరు వివిధ రకాల పనులు చేస్తూ ఉంటారు. పెద్దలకు వారు చేసే పనులలో అంటే ఇంటి పనులలో పిల్లలు సహాయ సహకారాలు అందిస్తూ ఉంటారు.

1) కుటుంబంలోని పెద్దలు ఎందుకు పని చేస్తారు?

---

2) క్రింది పనులలో ఆదాయాన్నిచ్చే పనులకు సున్నా చుట్టండి.

వండటం   బుట్టలు అల్లడం   ఇల్లు ఊడ్చడం   చదువు చెప్పడం
 కుండలు చేయడం   పాత్రలు కడగడం   పండ్లు అమ్మడం   బోజనం చేయడం

3) మీ ఇంట్లో ఎవరెవరు ఏయే పనులు చేస్తారో పట్టికలో రాయండి.

కుటుంబ సభ్యుల పేర్లు	ఇంట్లో చేసే పనులు

స్వీయ మూల్యాంకనం

1) చిత్రాలను చూసి చేస్తున్న పని పేరు రాయండి

-----

2) క్రింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి

అ) మీ ఇంట్లో మీరు చేసే పనులు ఏవి?

ఆ) మీ ఇంట్లో రోజు ఏయే పనులు ఉంటాయి?

 -----

3) జతపరచండి.

అమ్మ

తాత

నాన్న

అక్క

4) మీ ఇంట్లో నీళ్లు తేవడానికి వాడే వస్తువు బొమ్మ గీయండి.

రాష్ట్ర విద్యా పరిశోధన శిక్షణా సంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లెవల్ 2)

తరగతి: 3

మాధ్యమము: తెలుగు

తరగతి: పరిసరాల విజ్ఞానం

పాఠం పేరు: ఎవరేం పని చేస్తారు?

వర్క్ షీట్: 7

అంశం: ఒకరికొకరు సహకరించుకోవడం

కీలక భావనలు

- 1) ఒకరికొకరు సహకరించుకోవడం
- 2) కుటుంబ అవసరాలకోసం చేసే పనులు

అభ్యసన ఫలితాలు

విద్యార్థులు .....

- 1) కుటుంబంలోని సభ్యులందరు కుటుంబ అవసరాలకొరకు ఒక్కొక్కరు ఒక్కో రకమైన పని చేస్తారని తెలుసుకుంటారు.
- 2) కొన్ని పనులు కలిసిమెలిసి చేస్తారని గుర్తిస్తారు.
- 3) కుటుంబంలోని సభ్యులందరు కలిసి, పని చేయడం వల్ల కుటుంబంలో ఒకరిపై ఒకరికి గౌరవం, అభిమానం, ప్రేమలు పెరుగుతాయని తెలుసుకుంటారు.

భావనల అవగాహన

కుటుంబంలోని వారు రకరకాల పనులు చేస్తుంటారు. ఈ పనులలో ఒకరికొకరు సహకరించుకుంటూ కలిసి మెలిసి పనులు చేసుకుంటారు. ఇలా ఒకరికొకరు సహాయం చేసుకోవడం వల్ల ఒకరిపై ఒకరికి ప్రేమ అభిమానం కలుగుతాయి.

- 1) కుటుంబంలోని వాళ్ళు కలిసి చేసే పనులు కొన్ని రాయండి?

---

2) మీ స్నేహితులను అడిగి వాళ్ల అమ్మ నాన్నలు చేసే పనులు పట్టికలో రాసి చర్చించండి.

మీ స్నేహితుని పేరు	అమ్మ చేసే పని	నాన్న చేసే పని

3) పట్టిక ఆధారంగా ఎక్కువ మంది అమ్మలు చేసే పని ఏది? రాయండి.

స్వీయ మూల్యాంకనం

అ) ఈ క్రింది చిత్రాన్ని పరిశీలించి ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

అ) చిత్రంలో నాన్న ఏమి పని చేస్తున్నాడు? అతనికి ఎవరు సహాయం చేస్తున్నారు?

ఆ) నీ కోసం నీవు చేసుకొనే పనులు కొన్నింటిని రాయండి.

ఇ) ఇంటిలోని కొన్ని పనులను అందరు కలిసి చేయాలి ఎందుకు?

2) మీ ఇంట్లో ఎవరు ఏ పని చేస్తారో (✓) చేయండి.

పనిపేరు						
ఇల్లు శుభ్రం చేయడం						
వంట చేయడం						
పొలం పనులు						
కూరగాయలు తేవడం						
నీళ్ళు తేవడం						

3) తప్పొప్పులను గుర్తించి రాయండి.

- 1) నాన్న చేసే పనులలో అమ్మ సహాయం చేస్తుంది. ( )
- 2) అమ్మ చేసే పనులలో ఎవరూ సహాయం చేయరు. ( )
- 3) పండుగ రోజులలో అందరు కలిసి పని చేస్తారు. ( )
- 4) నేను అమ్మ నాన్నలకు వారి పనులలో సహాయం చేస్తాను. ( )

4) మీ స్నేహితులను అడిగి వాళ్ల అమ్మ నాన్నలు చేసే పనులు పట్టికలో రాసి చర్చించండి.

మీ స్నేహితుని పేరు	అమ్మ చేసే పని	నాన్న చేసే పని

రాష్ట్ర విద్యా పరిశోధన శిక్షణా సంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లెవల్ 2)

తరగతి: 3

మాధ్యమము: తెలుగు

తరగతి: పరిసరాల విజ్ఞానం

పాఠం పేరు: ఎవరేం పని చేస్తారు?

వర్క్ షీట్: 8

అంశం: వృత్తులు - పనిచేసే పిల్లలు

కీలక భావనలు

- 1) వృత్తులు-పనిచేసే పిల్లలు
- 2) సమాజ అవసరాల కోసం చేసే పనులు

అభ్యసన ఫలితాలు

విద్యార్థులు....

1. ఇంట్లో అందరు కలిసి పని చేయడం వల్ల మన అవసరాలు తీరుతాయని గుర్తిస్తారు.
2. గ్రామములో అనేక పనులు చేసేవారు ఉంటారు. వారు చేసే చెక్కపని, కుండలు చేయడం, బట్టలు కుట్టడం వంటి పనులు ఎంతో నైపుణ్యంతో కూడినవని తెలుసుకుంటారు.
3. తమకు ఉన్న నైపుణ్యంతో వస్తువులు తయారుచేసి గ్రామ ప్రజల అవసరాలు తీరుతాయని గుర్తిస్తారు. అందుకే అన్ని వృత్తుల వారిని గౌరవించాలని తెలుసుకుంటారు.
4. బడి ఈడు పిల్లలు బడిలో ఉండాలి, పనిలో కాదు అని తల్లి దండ్రులు తెలుసుకుంటారు.

భావనల అవగాహన

ఊరిలో రకరకాల పనులు చేసేవారుంటారు. వీరు ఆదాయంకోసం నైపుణ్యంతో పనులు చేస్తుంటారు. వీటిని వృత్తులు అని పిలుస్తాము. మనం అన్ని వృత్తుల వారిని గౌరవించాలి. పిల్లలను బడిలో చేర్పించుట తల్లిదండ్రుల బాధ్యత.

- 1) మీగ్రామములో ఏయే పనులు చేసే వారున్నారు? వారి గొప్పతనం ఏమిటి?

.....

.....

2) పిల్లలు బడికి వెళ్లకుండా పనికి వెళ్లడం వల్ల కలిగే నష్టం ఏమిటి?

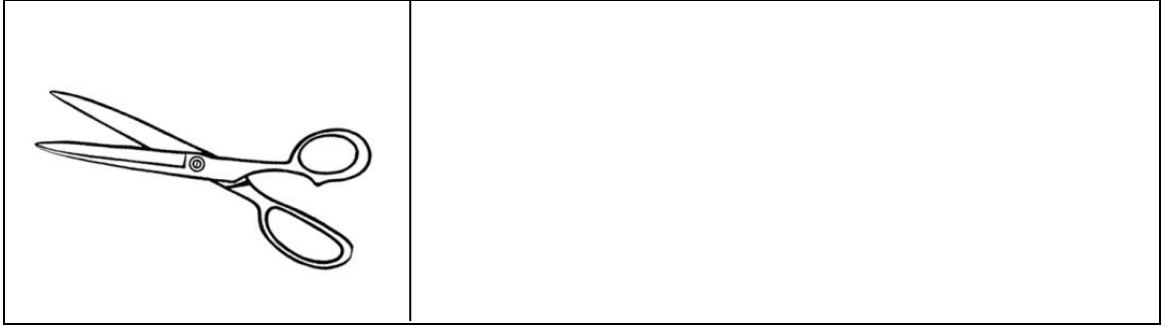
.....

.....

3) మీ మిత్రుని అమ్మ, నాన్న ఏయే వృత్తులు చేస్తున్నారో వివరాలు సేకరించండి, పట్టికలో రాయండి.

క్ర.సం.	మిత్రుని పేరు	తండ్రి పేరు	చేసే పని

4) కింది బొమ్మ గీయండి. రంగులు వేయండి.

స్వీయ మూల్యాంకనం

1) బహుశైచ్చిక ప్రశ్నలు

అ) బట్టలు కుట్టే వారిని ఇలా అంటారు

(   )

ఎ) టీచరు

బి) డ్రైవరు

సి) టైలరు

డి) మెకానిక్

2) నాగలి, కుర్చి వంటి చెక్క పని చేసే వారిని .....

(   )

ఎ) వడ్రంగి

బి) రైతు

సి) కమ్మరి

డి) మేస్త్రి

3) రోగాలు నయం చేసేవారు .....

(   )

ఎ) కండక్టరు

బి) కలక్టరు

సి) లాయరు

డి) డాక్టరు

2) క్రింది ప్రశ్నలకు ఒకటి లేదా రెండు వాక్యాలలో జవాబు రాయండి.

అ) మీ గ్రామములో ఏయే వృత్తుల వారు ఉన్నారు వారు చేసే పని ఏమిటి?

ఆ) బడికి వెళ్లని పిల్లలు కనిపిస్తే మనం ఏమి చేయాలి?

---

3) జతపరచండి.

దర్జీ

మెకానిక్

వడ్రంగి

డాక్టరు

4) చెక్క పని చేయడంలో వాడే పనిముట్టునొకదాని బొమ్మ గీయండి (వడ్రంగి).

రాష్ట్ర విద్యా పరిశోధన శిక్షణా సంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లెవల్ 2)

తరగతి: 3

మాధ్యమము: తెలుగు

తరగతి: పరిసరాల విజ్ఞానం

పాఠం పేరు: ఆడుకుందాం

వర్క్‌షీట్: 9

అంశం: రకరకాల ఆటలు

కీలక భావనలు

- 1) ఆటల - రకాలు
- 2) పిల్లలు ఆడే ఆటలు, పెద్దలు ఆడే ఆటలు

అభ్యసన ఫలితాలు

విద్యార్థులు....

- 1) పిల్లలు, పెద్దలు రకరకాల ఆటలు ఆడుతారని తెలుసుకుంటారు.
- 2) ఆటలు ఎన్నో రకాలను గురించితెలుసుకుంటారు.
- 3) ఒకప్పటి ఆటలకు ప్రస్తుతం ఆడుతున్న ఆటలకు చాలా తేడాలు ఉన్నాయని తెలుసుకుంటారు.
- 4) ఆటలు ఆడటానికి ఆట వస్తువులు అవసరమవుతాయని గుర్తిస్తారు.

భావనల అవగాహన

ఆటలు రకరకాలుగా ఉంటాయి. ఆటలు శరీరానికి చక్కటి వ్యాయామాన్ని ఇస్తాయి, గతంలో ఆడిన ఆటలకు ప్రస్తుతం ఆడే ఆటలకు తేడాలున్నాయి. కొన్ని ఆటలు ఆడటానికి ఆట వస్తువులు కావాలి. మరికొన్నింటికి అవసరం లేదు. కొన్ని ఆటలు ఒక్కరు ఆడేవి, మరికొన్ని ఆటలు జట్టులుగా ఆడేవి ఉంటాయి.

1) బంతితో ఆడే ఆటల పేర్లు రాయండి.

2) క్రింది ఆటలలో నువ్వు ఆడే ఆటలకు సున్నా చుట్టండి.

కబడ్డీ	ఫోఫో	టెన్నిస్	చెస్
క్యారమ్స్	పచ్చీసు	గోళీలు	తాడాట

3) ఆటలు ఎందుకు ఆడాలి?

4) నీవు నీ స్నేహితులతో ఆడే ఆటలు, అమ్మ, అమ్మమ్మ, తాతయ్య ఆడిన ఆటలు పట్టికలో రాయండి. (సమాచార నైపుణ్యాలు-ప్రాజెక్టు పని)

స్నేహితులతో ఆడే ఆటలు	అమ్మ, అమ్మమ్మ, తాతయ్యలు ఆడిన ఆటలు

స్వీయ మూల్యాంకనం

1) క్రింది చిత్రాన్ని చూసి అక్కడ పిల్లలు ఆడుతున్న ఆటల పేర్లు రాయండి.

- 1) .....
- 2) .....
- 3) .....
- 4) .....
- 5) .....
- 6) .....

2) క్రింది ఖాళీలను పూరించండి.

- అ) ఇంట్లో ఆడే ఒక ఆట .....
- ఆ) బంతితో ఆడే ఒక ఆట.....
- ఇ) ఇద్దరు ఆడే ఒక ఆట.....

3) జతపరచండి.

అమ్మమ్మ తాత ఆడే ఆట	క్రికెట్
ఇంట్లో ఆడే ఆట	అష్టా చెమ్మ
మైదానంలో ఆడే ఆట	తాదాట
ఓక్కరే ఆడే ఆట	క్యారమ్స్

4) క్రింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

అ) మీరు ఇంట్లో ఆడే ఆటలు ఏవి? వీటిని ఎప్పుడెప్పుడు ఆడుతారు?

ఆ) మీకు ఇష్టమైన ఒక ఆట వస్తువు బొమ్మ గీయండి.

రాష్ట్ర విద్యా పరిశోధన శిక్షణా సంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లెవల్ 2)

తరగతి: 3

మాధ్యమము: తెలుగు

తరగతి: పరిసరాల విజ్ఞానం

పాఠం పేరు: ఆడుకుందాం

వర్క్ షీట్: 10

అంశం: ఆట వస్తువులు

కీలక భావనలు

1) ఆట వస్తువులు అవసరంలేని ఆటలు

2) ఆట వస్తువులతో ఆడే ఆటలు

అభ్యసన ఫలితాలు:

విద్యార్థులు.....

1) ఆటలు ఆడటానికి ఆట వస్తువులు అవసరముగల ఆటలకు ఉదాహరణలు ఇస్తారు.

2) కొన్ని ఆటలకు ఆట వస్తువులు అవసరం. కొన్నింటికి ఆట వస్తువులు అవసరం లేదు అని తెలుసుకుంటారు

3) క్రికెట్ కు బంతి, బ్యాట్, స్కిప్పింగ్ కు తాడు మొదలగు ఆటలకు మొదలగు ఆటవస్తువులు ఉపయోగిస్తారని గుర్తిస్తారు.

4) కొన్ని ఆటలు జంతువుల సహాయంతో కూడా ఆడుతారని తెలుసుకొనుటకు ప్రశ్నిస్తారు.

భావనల అవగాహన

అన్ని ఆటలకు వస్తువులు అవసరం లేదు. కొన్ని ఆటలకు వస్తువులు తప్పకుండా అవసరం. కబడ్డీ, ఖోఖో వంటి ఆటలు వస్తువులు లేకుండా ఆడుతారు. క్రికెటు, బ్యాడ్ మెంటన్ లాంటి ఆటలకు తప్పకుండా ఆట వస్తువులు కావాలి.

1) బంతితో ఆడే ఆడే ఆటలు ఏవి?

---

2) నీ దగ్గర ఏయే ఆట వస్తువులు ఉన్నాయి?

-----

3) ఆట వస్తువులు అవసరం ఉన్న ఆటలు-ఆట వస్తువులు అవసరంలేని ఆటలు కింది పట్టికలో రాయండి.

ఆట వస్తువులు అవసరం ఉన్న ఆటలు	ఆట వస్తువులు అవసరం లేని ఆటలు

స్వీయ మూల్యాంకనం

1) జతపరచండి.

క్రికెట్	బాల్, నెట్
చదరంగం	బ్యాట్, బాల్
వాలిబాల్	తాడు
తాడాట	రాజు, మంత్రి

2) క్రింది పట్టిక పూర్తి చేయండి.

ఆటపేరు	ఆట వస్తువులు	ఎక్కడ ఆడుతారు

3) మీ పాఠశాలలో ఉన్న ఆట వస్తువుల పేర్లు రాయండి.

- 1) .....
- 2).....
- 3).....
- 4).....
- 5).....

రాష్ట్ర విద్యా పరిశోధన శిక్షణా సంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లెవల్ 2)

తరగతి: 3

మాధ్యమము: తెలుగు

తరగతి: పరిసరాల విజ్ఞానం

పాఠం పేరు: ఆడుకుందాం

వర్గసీట్: 11

అంశం: ఆటలు - నియమాలు

కీలక భావనలు

- 1) ఆటలు - నియమాలు
- 2) నియమాలు పాటించు విధానం

అభ్యసన ఫలితాలు

విద్యార్థులు.....

- 1) ఆటలకు నియమాలు ఉంటాయి. నియమాల ప్రకారమే ఆడాలని తెలుసుకుంటారు.
- 2) ఆటలలో గెలుపు ఓటమిని సమానంగా తీసుకోవాలని గుర్తిస్తారు.
- 3) ఆటలలో నియమాల మాదిరిగానే వ్యక్తిగత శరీర భద్రతకు కూడా నియమాలు ఉంటాయని తెలుసుకుంటారు.

భావనల అవగాహన

ఏ ఆటకైనా నియమాలుంటాయి. ఆ నియమాల మేరకే ఆటలు ఆడాలి. ఆటల నియమాలను ఎవరూ అతిక్రమించరాదు. గెలుపు ఓటములతో పనిలేకుండా ఆటలు ఆడటం ముఖ్యం. ఆటలు ఆడితే ఆరోగ్యంగా ఉంటాము. స్నేహితులు పెరుగుతారు.

- 1) ఖోఖో ఆటకు, క్రికెట్ ఆటకు మధ్యగల భేదాలను రాయండి.

ఖోఖో ఆట	క్రికెట్ ఆట

- 2) వ్యక్తిగత శరీర భద్రత నియమాలు అని వేటిని అంటారు?

---

3) బొమ్మలు గీయండి రంగులు వేయండి.

వాలీబాల్	చదరంగం
----------	--------

స్వీయ మూల్యాంకనం

1) కింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

అ) మీ బడిలో బాగా ఆటలు ఆడే వాళ్ళు ఎవరు? వారు గెలిచినప్పుడు మీరు ఏమని అభినందిస్తారు?

ఆ) ఆటల్లో గెలుపొందిన వాళ్ళను చూసి మనం ఏం నేర్చుకోవాలి? ఆటగాళ్ళే ఓడిన వాళ్ళను చూసి ఏం నేర్చుకోవాలి?

---

2) పిల్లలు ఆటస్థలంలో కబడ్డీ ఆడుతున్నారు. ఇంతలో వాళ్ళమధ్య గొడవ మొదలైంది. ఇంతలో అక్కడికి ఊపాధ్యాయుడు వచ్చాడు. ఆయన వాళ్ళను ఏమి అడిగి ఉంచవచ్చు? పిల్లలు ఏం సమాధానం చెప్పి ఉంటారు. మీరైతే ఏ ప్రశ్నలు అడుగుతారు?

---

3) మీ తరగతిలోని మిత్రులకు ఏయే ఆటలు ఇష్టమో అడగండి. వాటి వివరాలు పట్టికలో రాయండి.

మిత్రుని పేరు	ఇష్టమైన ఆట

రాష్ట్ర విద్యా పరిశోధన శిక్షణా సంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లెవల్ 2)

తరగతి: 3

మాధ్యమము: తెలుగు

తరగతి: పరిసరాల విజ్ఞానం

పాఠం పేరు: జంతువులు, వాటి నివాసాలు

వర్క్ షీట్: 12

అంశం: నివాసాలు

కీలక భావనలు

- 1) నివాసాలు
- 2) జంతువులు-పక్షులు నివసించు స్థలాలు

అభ్యసన ఫలితాలు

విద్యార్థులు.....

- 1) జంతువులు, నేలమీద, నీటిలోను, చెట్లమీద మరియు నేలలోపల బొరియలలో నివసిస్తాయని గుర్తిస్తారు.
- 2) కప్పలు, తాబేళ్ళు, మొసళ్ళు, ఎండ్రకాయలు వంటివి నీటిలోను, నేల మీద కూడా ఉంటాయని తెలుసుకుంటారు.

భావనల అవగాహన

జంతువుల నివాసాలు వేరువేరుగా ఉంటాయి. కొన్ని జంతువులు భూమి మీద నివసిస్తాయి, కొన్ని నీటిలో నివసిస్తాయి. కొన్ని జంతువులు నీటిలోను, భూమిమీద కూడా నివసిస్తాయి.

- 1) నీకు తెలిసిన కొన్ని జంతువులపేర్లు రాయండి. అవి ఎక్కడ నివసిస్తాయో తెల్పండి.

- 2) నీటిలో నివసించే రెండు జంతువుల పేర్లు రాయండి.

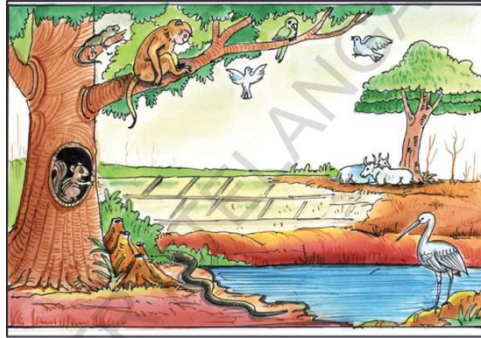

3) కొన్ని జంతువుల చిత్రాలను సేకరించి వాటి ద్వారా జంతువుల ఆల్బం తయారుచేసి వాటి గురించి మూడు వాక్యాలు రాయండి.

జంతువు పేరు	నివాస స్థలం	తినే ఆహార పదార్థాలు

స్వీయ మూల్యాంకనం

1) చిత్రాన్ని చూసి క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

అ) ఈ చిత్రంలో ఏవి జంతువులు, పక్షులు ఉన్నాయి?

ఆ) మీ చుట్టు పక్కల వీటిలో మీరు ఏవి జంతువులను చూశారు?

2) జతపరచండి:

కింది జంతువుల నివాసాలను సరియైన దానితో జతపరచండి.

అ) కుక్క	( )	1) నీటి లోపల
ఆ) ఎలుక	( )	2) చెట్ల మీద
ఇ) తాబేలు	( )	3) ఇంటిలో
ఈ) కోతి	( )	4) నేల మీద మరియు బొరియలలో

3) నీకు నచ్చిన ఏదైనా ఒక జంతువు బొమ్మ గీసి రంగులు వేయండి.

రాష్ట్ర విద్యా పరిశోధన శిక్షణా సంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లెవల్ 2)

తరగతి: 3

మాధ్యమము: తెలుగు

తరగతి: పరిసరాల విజ్ఞానం

పాఠం పేరు: జంతువులు, వాటి నివాసాలు

వర్క్‌షీట్: 13

అంశం: పెంపుడు జంతువులు

కీలక భావనలు

1) పెంపుడు జంతువులు

2) పక్షి గూళ్ళు

అభ్యసన ఫలితాలు

విద్యార్థులు...

1) కొన్ని జంతువులు ఇళ్ళలో పెంచుకుంటారు. వాటిని పెంపుడు జంతువులు అంటారని తెలుసుకుంటారు.

2) పక్షులు చెట్లమీద గూళ్ళు కట్టుకుంటాయని గుర్తిస్తారు.

3) పక్షుల గూళ్ళు అన్ని ఒకేరకంగా ఉండవు.

భావనల అవగాహన

కొన్ని జంతువులను ఇళ్ళలో పెంచుకుంటాము. వీటిని పెంపుడు జంతువులు అంటాము. జంతువులను పెంచుకోవడం వల్ల వాటితో మనకు స్నేహపూరిత వాతావరణం పెరుగుతుంది.

1) పెంపుడు జంతువులు అంటే ఏమిటి? కొన్ని ఉదాహరణలివ్వండి.

---

2) మీకు తెలిసిన కొన్ని పక్షుల పేర్లు రాయండి.

---

3) మీ మిత్రులు వారి ఇంట్లో పెంచుకునే జంతువుల గురించి అడిగి తెలుసుకొని పట్టికలో నమోదు చేయండి.

మిత్రుని పేరు	పెంచుకునే జంతువు పేరు
రాము	కుక్క

ఎక్కువ మంది ఏ జంతువును పెంచుకుంటున్నారు?

స్వీయ మూల్యాంకనం

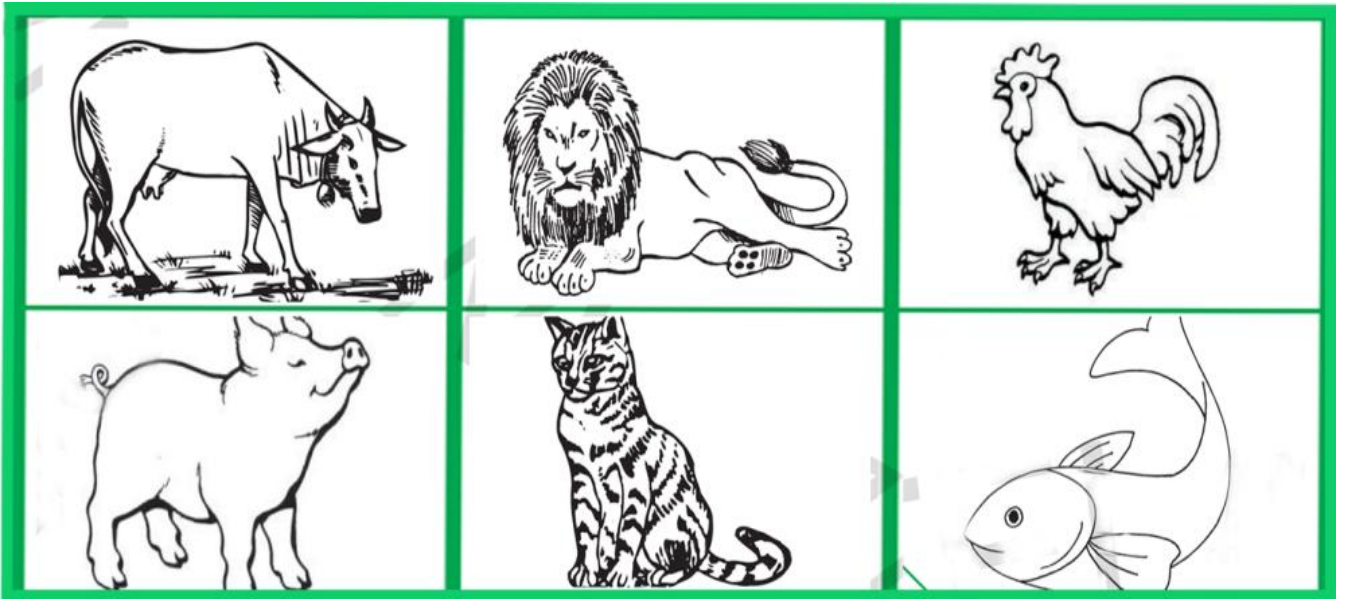
1) పక్షులు ఎక్కడ నివాసాలు ఏర్పరచుకుంటాయి?

-----

2) చిత్రంలో ఉన్న జంతువులను గమనించి ఇంట్లో పెంచుకునే జంతువుల బొమ్మలకు రంగులు వేయండి.

3) పక్షుల గూళ్ళ గురించి తెలుసుకోవడానికి మీరు మీ పెద్దవారిని ఎలాంటి ప్రశ్నలు అడుగుతారో రాయండి.

రాష్ట్ర విద్యా పరిశోధన శిక్షణా సంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లెవల్ 2)

తరగతి: 3

మాధ్యమము: తెలుగు

తరగతి: పరిసరాల విజ్ఞానం

పాఠం పేరు: జంతువులు, వాటి నివాసాలు

వర్క్ షీట్: 14

అంశం: వలస పక్షులు

కీలక భావనలు

- 1) వలస పక్షులు
- 2) కాలానుగుణంగా పక్షుల వలసలు

అభ్యసన ఫలితాలు

విద్యార్థులు...

- 1) పక్షులు ఆహారం కోసం, అనుకూల పరిసరాల కోసం వలస పోతాయని ఇలాంటి పక్షులను “వలస పక్షులు” అంటారని తెలుసుకుంటారు.
- 2) జంతువులు ఒక చోటు నుంచి మరొక చోటుకు వెళ్ళడానికి నడుస్తూ వెళతాయని కొన్ని పాకుతూ వెళతాయని, కొన్ని గెంతుతూ వెళతాయని గుర్తిస్తారు.

భావనల అవగాహన

పక్షులు ఆహారం కోసం ఒకచోటి నుండి మరొక చోటికి వెలుతూ ఉంటాయి ఇలాంటి వాటిని వలస పక్షులు అంటారు. అలాగే కొన్ని పక్షులు వేసవిలోను, కొన్ని చలి కాలంలోను అక్కడి వాతావరణానికి తట్టుకోలేక కూడా ఇతర ప్రాంతాలకు వలస పోతుంటాయి.

- 1) పక్షులు ఎందుకు వలస వెళతాయి?

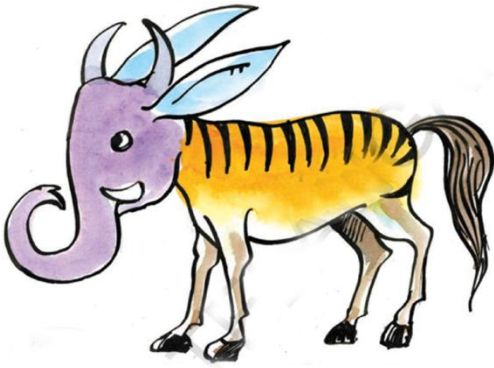
2) నేల మీద పాకే జంతువులకు కొన్ని ఉదాహరణలు రాయండి.

-----

3) చిత్రంలో ఏ భాగం ఏ జంతువుదో గుర్తించండి.

తల ..... ఏనుగు
 తోక .....
 కాళ్ళు .....
 కొమ్ములు.....
 చెవులు.....

స్వీయ మూల్యాంకనం

1) కింది చిత్రాన్ని గమనించి పట్టికను పూరించండి.

ఎగిరే జంతువులు	పాకే జంతువులు	గెంతే జంతువులు

2) ఎవరిని నేనెవరిని? గుర్తించి సరైన చిత్రం గీయండి.

1) నీటిలో ఉంటాను, నేనసలు నిద్రపోను

2) నాకు నాలుగు కాళ్ళుంటాయి. మేమే

మొప్పలతో శ్వాసిస్తాను ఎవరిని. నేనెవరిని?

అంటాను, ఆకులు తింటాను ఎవరిని. నేనెవరిని?

--	--

రాష్ట్ర విద్యా పరిశోధన శిక్షణా సంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లెవల్ 2)

తరగతి: 3

మాధ్యమము: తెలుగు

తరగతి: పరిసరాల విజ్ఞానం

పాఠం పేరు: జంతువులు, వాటి నివాసాలు

వర్క్ షీట్: 15

అంశం: జంతువుల పట్ల దయ - కీటకాలు

కీలక భావనలు

- 1) జంతువుల పట్ల దయ
- 2) కీటకాలు

అభ్యసన ఫలితాలు

విద్యార్థులు.....

- 1) జంతువులు, పక్షుల పట్ల దయ చూపాలని వాటికి కావాల్సిన ఆహారం, నీరు ఇవ్వాలని తెలుసుకుంటారు.
- 2) నిలువ ఉన్న నీటిలో దోమలు పెరుగుతాయని గ్రహిస్తారు.
- 3) అపరిశుభ్రమైన పరిసరాలలో ఈగలు, దోమలు పెరుగుతాయి కాబట్టి మన పరిసరాలు శుభ్రంగా ఉంచుకోవాలని తెలుసుకుంటారు.

భావనల అవగాహన

జంతువుల పట్ల సానుభూతితో వాటికి అవసరమైన సహాయ సహకారాలు అందించాలి కీటకాలు అపరిశుభ్రమైన ప్రదేశాలలో పెరుగుతుంటాయి. కావున అవి పెరగకుండా ఉండాలంటే మన పరిసరాలను పరిశుభ్రంగా ఉంచుకోవాలి.

- 1) మన పరిసరాలను శుభ్రంగా ఉంచుకోకపోతే ఏమవుతుంది?

---

2) ఆహార పదార్థాల మీద ఈగలు వాలకుండా మనం ఏం చేయాలి?

---

3) క్రింది చిత్రాన్ని చూసి ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

అ) ఈ చిత్రంలోని వాటిని ఎప్పుడైనా చూశారా?

ఆ) ఇవి ఎందుకు వాడుతారు?

---

1) చెట్టు గూటి నుంచి పక్షి పిల్ల పడింది. అది చూసి మీరు ఏం చేస్తారు?

---

2) జంతువులు కూడా మనలాంటి జీవులే, జంతువులు బాధపడకుండా ఉండాలంటే మనం ఏవీ పనులు చేయకూడదో మూడింటిని రాయండి.

స్వీయ మూల్యాంకనం

1) అ) మన పరిసరాలలో దోమలు పెరగకుండా ఏం చేయాలి?

అ) సరియైన సమాధానాన్ని గుర్తించండి.

ఎ) .....కుట్టడం వలన మలేరియా వస్తుంది ( )

1) ఈగ   2) దోమ   3) చీమ

బి) చెత్త, చెదారం .....లో వేయాలి ( )

1) రోడ్డుపైన   2) బావి   3) చెత్త బుట్ట

సి) దోమలు కుట్టకుండా వాడేది ..... ( )

1) ఫ్యాను   2) మస్కిట్ కాయిల్   3) అగర్ బత్తి

2) మీరు ఎప్పుడైనా జ్వరం వచ్చి డాక్టరు వద్దకు వెళితే డాక్టరు అడిగే ప్రశ్నలు రాయండి.

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ
తెలంగాణ, హైదరాబాదు